

*Gustaf Hallströms
bildsamling
en kortfattad redogörelse*

Sammanställd av Tomas Jacobsson, Forskningsarkivet 2005-06-20

Gustaf Hallströms fotografier

Arkeologen Gustaf Hallström efterlämnade ett mycket omfattande arkivmaterial, som finns tillgängligt för forskning vid Forskningsarkivet, Umeå universitet. I detta arkiv återfinns bl.a. en stor fotografi- och negativsamling som tidsmässigt spänner över tiden 1906 till mitten av 1950-talet. Hallström reste väldigt mycket, både inom och utanför Sveriges gränser, detta bidrar till att denna samling är väldigt innehållsrik. En intressant detalj i sammanhanget är att Hallström ofta själv fick försöka lösa finansieringen på så sätt att ”Han vände sig till fonder och organisationer men också till betydelsefulla personer, som skulle kunna tänkas vilja stödja hans forskning.” I de fall han fick medel (vilket inte alltid var fallet) så redovisades resorna i reseberättelser, som också finns förvarade vid Forskningsarkivet.¹

En stor del av bilderna har med hans profession som arkeolog att göra, exempelvis så finns det ett stort antal bilder med hällristningar från bl.a. Nämforsen i Ångermanland, dit Hallström återvände med jämna mellanrum. Ett stort antal bilder härrör från Ryssland, dit han reste vid ett flertal tillfällen under tidigt 1900-tal, bl.a. arbetade han för Röda korset i Sibirien 1915-1916. Dessutom finns det många bilder från olika svenska utgrävningar, här kan utgrävningen i Kivik 1931 nämnas.

När det gäller de äldre bilderna främst 1907-1926 så finns det fotojournaler i vilka Hallström har noterat mycket fakta kring varje bild.² Det rör sig inte endast om vad det är för motiv, utan även vilken bländare, hur lång exponering, klockslag och väderförhållanden, med andra ord information som är omöjlig att få reda på om man inte har tillgång till dessa journaler. Stora delar av registret har således dessa journaler som grund.

Eftersom Hallström numrerade sina fotografier och negativ så går det att knyta ett negativ till fotojournalen och där få fram mycket fakta kring den enskilda bilden. Ibland är journalanteckningarna väldigt svårlästa, vilket medfört att alla uppgifter inte har kunnat föras in i registret. En hel del oidentifierade negativ återfinns även i samlingen.

Då bilderna härrör från en så pass lång period är det naturligt att det finns en mängd olika negativformat. En lista över dessa bifogas nedan. I denna ser man hur negativerna har delats upp i ett antal olika grupper, dessutom framgår i vilken upplösning respektive serie negativ har skannats, samt hur många negativ varje serie omfattar. Detta med att föra negativ av samma format till en och samma serie är en sen konstruktion för att underlätta hanteringen

¹ *Gustaf Hallström och samerna – resor på Nordkalotten 1907-1926*. Skrift utgiven av Nordkalottmuseet och Västerbottens museum samt Forskningsarkivet vid Umeå Universitet, 1993 s. 2.

² Att gränsen för de äldre bilderna har dragits vid 1926 beror på att databasen är byggd på ett tidigare register som sträckte sig fram till detta år.

och namngivningen av negativerna. Sägars bör även att negativerna nu har sammanförts till en negativsamling efter att tidigare ha legat uppdelade på olika håll i det Hallströmska arkivet.

För att ge betraktaren av dessa bilder en liten vägledning så följer nedan översiktliga beskrivningar till respektive serie.

Databasen omfattar dock inte alla bilder i Gustaf Hallströms arkiv. I arkivets olika volymer återfinns även en stor mängd bilder, som kan ses som komplement till databasens innehåll. Även i detta fall kan vi ta Nämforsen som exempel. Därifrån finns flera hundra fotografier spridda i olika volymer.

		Antal	dpi
A	13 x 18 glasplåt	224	900
B	9 x 12 glasplåt	272	1200
C	8 x 8 glasdia	906	1800
D	glasdia	141	2400
E	6 x 6	33	2400
F	9 x 12 nitrat negativ	1816³	1200
G	6 x 6 nitrat negativ?	24	2400
H	6 x 9 nitrat negativ	823	1800
I	ej använt		
J	35 mm nitrat negativ (filmrullar)	1760	3200
K	6 x 9 icke nitrat	4	1800
L	4,5 x 10,5 glasplåt	26	2400
M	13 x 18 nitrat negativ	39	900
N	7 x 12 nitrat negativ	61	1500
O	ej använt		
P	4,5 x 7 nitrat negativ	7	2400
Q	ej använt		
R	9 x 12 färg negativ	1	1200
S	35 mm ”safety film” (filmrullar)	942	3200
T	9 x 12 metall plåt	någon enstaka⁴	
U	35 mm färgfilm	24	2400
Z	Pappersbilder⁵	615	900

³ Att vissa negativ inte har skannats i denna serie beror på att de har visat sig vara i så dålig kvalitet att det inte gick att få fram någon bra bild ur dem.

⁴ Denna plåt går inte att få fram någon bild ur.

⁵ Sviten z utgör ett undantag, eftersom det är frågan om pappersbilder. Dessa har fogats in i registret i brist på negativ till de berörda bilderna. Namngivningen av dessa bilder bygger på en utvidgning av Hallströms egna fotojournaler exempelvis hans journalanteckning till bild 2 från 1908 blir **z1908_002.tiff** undantaget de fall då Hjalmar Löfgren är fotograf då ändras namngivningen till **z1908hl_011.tiff**. Att namnen ändras beror på att det finns likartade nummer i båda serierna.

Serie A

a001-004	Stockholm 1907
a005a-b	Gunnar på ångaren Gertrud 1907
a006	Hindhammer Norge 1913?
a007-008	Hällristningar Oslo 1936?
a009-011	Nämforsen 1945
a012 -015	Trolltrummor
a016-022	Ryssland
a023	Naturmotiv 1907?
a024	Naturmotiv
a025-026	Trondheim?
a027-036	Nationalpark Lappland
a037-056	Kivik
a057-061	Dalarna 1929
a062-068	Norge 1908
a069	Norrbottnen 1909
a070-154a	Norge 1913
a155-217	Norge 1917
a218	Kyrka och kyrkogård
a219	Runstensfragment
a220	Astrid Hallström 1908

Serie B

b001-024	Stockholm 1908
b025	Landskapsvy 1909
b026-030	Björkö 1912
b031-034	Plancher med fynd från Birka
b035	Karta över Björkö
b036-038	Bergen Norge
b039-042	Diverse kartor
b043	Nämforsen 1945
b044	Liden Västerbotten 1945
b045-051	Nämforsen 1945
b052-062	Teckningar och familjefoton
b063-066	Plancher
b067-071	Arkeologiska fynd
b072-072b	Handölsforsen 1907
b073-074	Röda stugor
b075-078	Landskapsbilder 1907?
b079-094	Porträtt och teckningar
b095a-100	Planscher
b101-132	Hällristningar
b133-159	Ryssland 1915-16
b160-164	Kartor, Planscher
b165-179	Diverse arkeologiska fynd
b180-205	Plancher, Vykort i huvudsak Spanien och Frankrike
b206	Bohuslän hummer

b207-214	Uppsala
b215-219	Planscher
b220	Båt
b221-236	Kartor och planscher
b237	Jämtland 1907
b238-239	Norge 1908
b240-244	Ryssland 1908 (Hjalmar Löfgrens bilder)
b245-249	Norge 1908
b250-251	Norr- och Västerbotten 1909
b252	Ryssland 1908 (Hjalmar Löfgrens bild)
b253-259	Ryssland 1910
b260-262	Ryssland?

Serie C

C001-004	Kina 1916
C005-023	Diverse bl.a. samiska motiv
C024-043	Huvudsakligen USA
C044-072	Diverse bl.a. studentfirande, porträtt, statistik, kartor
C073-109	Huvudsak Ryssland 1915-16
C110-158	Kina 1916
C159-208	I huvudsak Spanien och Frankrike
C209-258	Kina 1916
C259-265	Huvudsak Finland och Ryssland
C266-307	Huvudsak Ryssland 1915-16
C308	Jämtland 1908
C309	Timmerhus
C310-314	Ryssland 1915-16
C315-316	Samiska motiv
C317-324	Diverse olika bilder
C325-381	Huvudsak Ryssland 1915-16
C382-398	Samiskt tema
C399-448	Kina 1916
C449	Ryssland 1910
C450	Östra Kvarnen 1926
C451-452	Ryssland 1910
C453-454	Kina 1916
C455-469	Huvudsak Kina 1916
C470-508	Sydeuropa 1922
C509-558	Julanknytning
C559-562	Diverse
C563-567	Ryssland 1908
C568-569	Hällristningar
C570-580	Ryssland 1908, 1910
C581-595	Huvudsak hällristningar
C596-645	Stockholmsbilder
C646a-649b	Jämtland, Norrbotten 1907
C650-676	Huvudsak Ryssland 1908
C677-684	Jämtland 1908
C685-699	Huvudsak Norr- och Västerbotten 1909

C700-777 Huvudsak Ryssland 1910
C778 Jämtland 1908
C779-845 Huvudsak Norrbotten, Finland, Norge, Ryssland 1925
C846-889 Huvudsak Norr- och Västerbotten, Norge 1926
C890-895 Huvudsak Ryssland

Serie D

D001-080 Stockholmsbilder
D081-141 Norge 1941-42

Serie E

E001-004 Nämforsen
E005a-005b Jämtland 1907
E006a-009d Norrbotten 1909
E010-015 Huvudsak Ryssland 1908
E016-018b Jämtland 1908
E019-020 Västerbotten 1909
E021a-021b Norrbotten 1915
E022a-027b Norrbotten 1915

Serie F

1-8 Huvudsak Jämtland och Härjedalen odaterade
9-10 Frösön 1909
11-19 Lappland 1921
20-44 Norrbotten 1921
45-85 Lappland 1922
86-114 Suorva 1922
115-123a Sydeuropa 1922
123b-126 Jämtland/Härjedalen 1924
127 Västerbotten 1927
128-133 Huvudsak Gotland 1927
134-141 Uppland 1926?
142-198 England 1928
199-203 Västergötland 1929?
204-215 Gotska sandön 1925-28
216 Säfstaholm 1929
217-219 Småland 1929
220-277 Dalarna 1929
278-282 Hälsingland 1923
283-317 Jämtland 1929
318 Lappland
319-320 Oldklumpen
321-325 Petersburg, Ryssland 1906
326-332 Finland 1906
333-344 Främst bilder på Astrid och Gustaf Hallström 1906-1912
345-365 Seglingsbilder

366-394 Främst familjebilder 1913
395-402c Stockholm 1916
403-407 Kummelnäs 1917
408-481 Främst familjebilder 1917
482- 487 Bilder främst av Hilda Hallström mor till Gustaf Hallström
488-493 Främst Möja 1918
494-495 Gustaf Hallstöm ombord på fartyget Runeberg 1919
496-520 Främst Kummelnäs 1919
521-525 Interiörer från Gustaf Hallströms arbetsrum 1919
526-586 Främst familje- och trädgårdsbilder 1919
587-641 Främst familjebilder 1914
642-648 Skogskoja och seglingsbilder 1915
649-661 Familjebilder och Stockholms skärgård 1915
662-664 Skurubron under konstruktion 1915
665-670 Främst bilder av hundar 1915
671-679 Främst bilder från Wilhelm Bergs frånfälle 1915
680-687 Familjebilder 1915
688-699 Furusund 1920
700-707 Främst familjebilder, men även labyrintbilder
708-732 Stockholm 1921 främst interiörbilder
733-739 Furusund 1921
740-771 Främst familjebilder 1921
772-777 Stockholm 1921 interiörbilder
778-781 Främst Furusund 1922
782-818 Diverse bl.a. familjebilder 1922
819-839 Främst familjebilder 1923
840-866 Främst landskapsvyer med bergslandskap 1922
867-900 Främst akvedukter och valvbroar 1922
901-955 Sydeuropa 1922
956-974 Främst resta stenar, skeppssättningar
975-978 Jämtland 1907
979-992b Norge 1908
993a-993b Ryssland 1908
994-998 Jämtland 1908
999-1004 Norrbotten 1909
1005-1013 Norge 1909
1014-1017 Västerbotten 1909
1018-1063 Norrbotten 1915
1064-1078 Norge 1915
1079-1157 Främst Norge 1913
1158-1162 Jämtland 1913
1163-1268 Norge 1917
1269-1282 Främst ospecificerade landskapsvyer 1907
1283-1289 Främst Dalsland 1920
1290- 1304 Främst Lappland 1914
1305-1312 Landskapsvyer möjligen Bohuslän
1313-1317 Planscher av grottmålningar
1318-1323 Främst landskapsvyer Uppland
1324-1329 Främst oidentifierade landskapsvyer
1330-1335 Blandade landskapsvyer

1336-1338	Sibirien 1915-16
1339-1345	Kina 1916
1346-1366	Sibirien 1915-16
1367-1371	Kina 1916
1372-1387	Kina/Ryssland 1916?
1388-1526	Främst Kina 1916
1527-1798	Främst Ryssland 1915-16
1799-1806	Blandat

Serie G

G001-013	Avtecknade hållristningar
G014-023	Åbosjön, Ångermanland
G024	Nämforsen

Serie H

H001-007	Huvudsak Syd- och Mellansverige 1927
H008-027	Gotska sandön 1920-tal
H028-076	Kivik 1931
H077-084	Blidö/Oxhalsö 1935
H085-151	Dalarna 1929
H152-155	Hälsingland 1929
H156-161	Medelpad 1929
H162-174	Jämtland 1929
H175-185	Medelpad 1929
H186-187	Hälsingland 1929
H188-192	Medelpad 1929
H193	Ångermanland 1929
H194-253	Lappland 1929
H254-277	Norrbottnen 1925
H278-385	Finland 1925
H386-397	Ryssland 1925
H398-433	Norge 1925
H434-h476	Finland 1925
H477-567	Västerbotten 1926 ⁶
H568-668	Norrbottnen 1926
H669-721	Norge 1926
H722-723	Norrbottnen 1926
H724-725	Stockholm 1926
H726-763	Västerbotten 1926
H764-767	Norrbottnen 1926
H768-790	Huvudsak vinterbilder ospecificerade
H791-803 ⁷	Huvudsak Kivik 1931
H804-805	Vinter 1926
H806-807	Ryssland 1915-16
H808-815	Röda kors relaterat 1915-16

⁶ Denna bildsvit går även under namnet "Holmösviten" även om alla bilder inte är från just Holmön.

⁷ Inget negativ med nr h798 existerar. Det har blivit fel i nummerserien så efter h797 kommer h799. Därav följer att denna post saknar bild.

H816-818	Norrbottnen 1926
H819-822	Finland 1925
H823	Neder Torneå 1925

Serie J

Namngivningen av dessa bilder baseras på de nummer som finns på själva filmen. Följden av detta är att det ibland uppkommer en del oregelbunden namngivning, eftersom det finns vissa blanka rutor och bilder av så dålig kvalitet att de ej skannats.

J001	I huvudsak Bohuslän 1936
J002	Furusund och Stockholm 1936
J003	Stockholm och Köpenhamn 1936-37
J004	Stockholm och Visby 1937
J005	Furusund och Stockholm 1937
J006	Furusund 1937
J007	I huvudsak Stockholm 1938
J008	Stockholm 1938
J009	I huvudsak Furusund och Salsta 1938
J010	Furusund och Stockholm 1939
J011	Furusund och Stockholm 1939
J012	Furusund, Stockholm, Helsingfors m.m. 1939
J013	Stockholm sent 30-tal?
J014	I huvudsak Stockholm
J015	Furusund
J016	Stockholm 1933-34
J017	Furusund och Stockholm 1933-34
J018	I huvudsak Furusund 1934
J019	Furusund 1934
J020	Nämforsen 1934
J021	Furusund och Stockholm 1934-35
J022	I huvudsak Furusund och Stockholm 1935
J023	Bl.a. Furusund och Stockholm 1935
J024	Furusund 1935
J025	Furusund och Stockholm 1935
J026	Furusund och Stockholm 1935
J027	Furusund och Stockholm samt oidentifierade landskapsvyer 1936
J028	Stockholm samt oidentifierade landskapsvyer 1936
J029	I huvudsak Stockholm 1936
J030	Stockholm 1936
J031	Finland 1941
J032 ⁸	
J033	I huvudsak Furusund 1941
J034	Vindelgransele 1941
J035	Lövånger 1941
J036	Lövånger 1941
J037	I huvudsak Finland 1942
J038	Norge 1942

⁸ Denna serie är ej skannad p.g.a. att det blivit något fel med frammatningen i kameran så negativerna visar endast minimala bildrutor. Kontakt kopia finns dock se film 22.

J039	I huvudsak Norge 1942
J040	Norge 1942
J041	I huvudsak Dalarna 1942
J042	Lövånger, Stockholm, Uppland (bl a Brandskogsskeppet i Boglösa) 1943
J043	I huvudsak Lövånger men även Bygdeå, Lycksele och Vilhelmina 1943
J044	Furusund och oidentifierade landskapsvyer 1943
J045	Nämforsen och Stugun 1944
J046	Nämforsen, Furusund och Lygna 1944
J047	Nämforsen och oidentifierade landskap 1945
J048	I huvudsak Hälsingland och Furusund 1942
J049	Härjedalen 1945
J050	Bl.a. Harsprånget 1945
J051	Nämforsen 1946
J052	Stockholm 1946
J053	I huvudsak Nämforsen 1946
J054	Bl.a. Nämforsen, Furusund och Stockholm 1947
J055	USA 1949
J056	Vågdalen 1950
J057	I huvudsak Norrland 1952
J058	Miami, USA 1956
J059	USA? 1954?

Serie K

K001-004 Det ca 3000 år gamla skifferstycket med sin sällsynta älgristning.
Ådalssliden Nämforsen.

Serie L

L001a-004b	Alvastra klosterruin
L005a-013b	Diverse bl.a. segelbåtar

Serie M

M001-002	Norge 1907
M003-013	Huvudsak Norge 1908
M014	Norrbottnen 1909
M015-019	Ryssland 1910
M020	Norge 1908
M021-030	Nämforsen avtecknade hållristningar
M031-039	Diverse bl.a. runstensfragment och väderkvarn

Serie N

N001-040	Norge 1908
N041-053	Ryssland 1908
N054-062	Diverse bl.a. gruppafoton och tåg i Abisko

Serie P

P001-007

Norge 1917

Serie S

Namngivningen av dessa bilder baseras på de nummer som finns på själva filmen. Följden av detta är att det ibland uppkommer en del oregelbunden namngivning, eftersom det finns vissa blanka rutor och bilder av så dålig kvalitet att de ej skannats.

S001	Estland	1939
S002	Jämtland	1939
S003	Nämforsen	1939
S004	Nämforsen	1939
S005	Främst vinterlandskap och hållristningar 1939-1940	
S006	Kemi och Stockholm 1940	
S007	Diverse bl.a. brudpar 1940	
S008	Pyhäjärvi, Finland 1941	
S009	Finland 1941	
S010	Finland 1941	
S011	Dalarna 1941	
S012	Norge? 1942	
S013	Diverse bl.a. troligen Norge 1942	
S014	Främst USA 1948	
S015	USA 1948	
S016	Grayvik, Florida, USA 1948	
S017	Grayvik, Florida, USA 1949	
S018	Grayvik, Florida, USA 1949	
S019	USA 1949	
S020	USA 1949	
S021	Furusund, Tärna, Västergötland, Dalsland 1949	
S022	Diverse bl.a. hållristningar 1949-1950	
S023	Diverse bl.a. landskapsvyer med förmodade gravhögar 1950	
S024	Diverse bl.a. stenlabyrinter 1954	
S025	Främst familjebilder 1954	
S026	Furusund 1956	
S027	Diverse bl.a. Furusund 1950-tal	
S028	Tyskt respass för Gustaf Hallström 1941	
S029	Gustaf Hallström i skogsmiljö 1931	
S030	Hållristning Norge 1917	
S031	Östra Kvarnen, Västerbotten, Sverige 1926	
S032-S034	Skajeti, Norrbotten, Sverige 1915	
S035	Kotjesjaur, Norrbotten, Sverige 1915	
S036-S038	Kjelmön, Norge 1908	
S039	Kjööen, Norge 1908	
S040	Fyrkanvatn, Norge 1908	
S041	Völsoöl, Ryssland 1910	
S042	Kotjesjaur, Norrbotten, Sverige 1915	

S043 Skajeti, Norrbotten, Sverige 1915
S044-S045 Kalfjorden, Norge 1909
S046-S047 Ängesön, Västerbotten, Sverige 1926
S048 Finland 1925
S049 Ledvattnet, Norrbotten, Sverige 1909
S050 Arvidsjaur 1909

Serie U

U001 Stockholmsbilder 1942
U002 Norge 1942?

Serie Z

Z1907 I huvudsak bilder kopplade till arkeologi såsom hällristningar och utgrävningar
Z1908 I huvudsak bilder från Norge och Ryssland bl.a. ett flertal bilder av
hällristningar
Z1908hl Norge och Ryssland
Z1909 Mest Lappland
Z1910 Ryssland, Estland, Lettland